

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 422/2015
11.06.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног А.П., због продуженог кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 2. Кривичног законика, у вези члана 61. став 5. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног А.П., адвоката Н.Т., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 26/10 од 03.04.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 749/14 од 22.01.2015. године, на седници већа одржаној у смислу члана 490. ЗКП, дана 11.06.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног А.П. као основан у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, у погледу противправних радњи окривљеног описаних под тачком 4. изреке првостепене пресуде, па се ПРЕИНАЧУЈУ правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Саду К 26/10 од 03.04.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 749/14 од 22.01.2015. године, у погледу правне оцене дела, тако што Врховни касациони суд наведене радње окривљеног, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом правно квалификује као кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 1. Кривичног законика за које му утврђује казну затвора у трајању од девет месеци, а за продужено кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 2. КЗ у вези члана 61. став 5. КЗ и за продужено кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. став 5. КЗ за која је оглашен кривим правноснажном пресудом, задржава као утврђене казне затвора у трајању од по четири године, па га осуђује на јединствену казну затвора у трајању од шест година и 11 месеци у коју се урачунава време проведено у притвору од 06.07.2009. до 12.03.2010. године, а у осталом непреиначеном делу наведене пресуде остају неизмењене, док се захтев за заштиту законитости ОДБИЈА као неоснован, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, у погледу противправних радњи окривљеног описаних под тачкама 1. и 2. изреке првостепене пресуде, а у преосталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 26/10 од 03.04.2014. године, окривљени А.П., оглашен је кривим за: продужено кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 2. КЗ у вези члана 61. став 5. КЗ и продужено кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. став 5. КЗ за која су му утврђене казне затвора у трајању од по четири године и кривично дело навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од десет месеци, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од седам година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 06.07.2009. до 12.03.2010. године. Окривљени је обавезан да обештети оштећене и то: ДОО „В.“ Н.С., у износу од 24.436.268,00 динара, оштећену Б.О. у износу од 2.815.534,40 динара, ДОО „П. Г. ...“, у износу од 1.600.000,00 динара и оштећеног Б.Ц. у износу од 3.303.468,00 динара као и оштећеног Д.В. у износу од 1.987.999,00 динара, у року од 90 дана од правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. На основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени је обавезан на плаћање судског паушала у износу од 20.000,00 динара као и све трошкове кривичног поступка у износу од 61.948,33 динара у року од 90 дана под претњом принудног извршења. Истом пресудом окривљени А.П. је на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 749/14 од 22.01.2015. године, одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног и Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, а првостепена пресуда је потврђена.

Против ових пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног А.П., адвокат Н.Т., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и донесе пресуду којом ће укинути у целини или делимично другостепену пресуду и предмет вратити на поновно суђење Апелационом суду и наредити да се поступак одржи пред потпуно измењеним већем или да преиначи у целини или делимично другостепену пресуду тако што ће окривљеног у погледу дела из тачке 1, тачке 4. и тачке 5. првостепене пресуде ослободити од оптужбе и у складу са тим за преостала дела му изрећи јединствену казну.

Врховни касациони суд је доставио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, кога није обавестио о седници већа као ни браниоца окривљеног налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, па је одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода у захтеву нашао:

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног А.П. указује да је побијаним правноснажним пресудама у односу на противправне радње описане под тачком 4. изреке првостепене пресуде, за које је окривљени оглашен кривим и осуђен том пресудом за кривично дело навођење на оверавање

неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ, учињена повреда кривичног закона, на штету окривљеног из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Наиме, Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови на штету окривљеног повредили кривични закон из члана 439. тачка 2) ЗКП, када су наведене противправне радње окривљеног правно квалификовали као кривично дело навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ.

Правноснажном пресудом је утврђено што је назначено у изреци првостепене пресуде под тачком 4. да је окривљени А.П. у назначеном периоду довео у заблуду овлашћено лице надлежног органа – Општинског суда у Новом Саду, да на основу лажних докумената донесе решење број Дн 1577/09 од 26.06.2009. године, којим се дозвољава брисање заложног права на наведеним непокретностима, а које решење се након тога спроводи у јавној исправи земљишној књизи истог суда, на тај начин што је у вези са ранијим поступком уписа вансудске извршне хипотеке у предмету повериоца М.Ш., на основу заложне изјаве окривљеног као хипотекарног дужника ради обезбеђења наведеног износа од 12.500 евра, који се окривљени као дужник уговором о зајму обавезао вратити повериоцу најкасније до 01.11.2008. године, сачинио лажне исправе и ове неистините исправе искористио као праве, тако што је најпре сачинио изјаву лажног садржаја према којој би хипотекарни поверилац М.Ш., наводно дао своју безусловну сагласност за брисање установљеног заложног права на наведеној непокретности у његовом власништву и навео да је потраживање повериоца М.Ш. у износу од 12.500 евра наводно измирено, да дуг више не постоји, а затим на истој изјави фалсификовао потпис М.Ш. и неистинито означио датум и место сачињавања изјаве, те је након тога на посебном папиру сачинио лажни текст овере потписа даваоца изјаве, према којем је неистинито приказано да би фалсификовани потпис даваоца изјаве био оверен службеним печатом Општинског суда у Новом Саду, Одељења у Беочину у предмету Ов 1185/2009 са датумом 10.05.2009. године, при чему је фалсификовао и потпис референта овере П.К., а употребио лажни печат означеног суда који је претходно израдио и користио у више наврата за прављење и других фалсификованих докумената, да би тако лажне исправе предао Општинском суду у Новом Саду, где је поступајући суд на основу описаних лажних докумената дана 26.06.2009. године донео решење број Дн 1557/09 којим се дозвољава брисање заложног права на непокретностима које су биле предмет хипотеке, а које се након тога спроводи у јавној исправи – земљишној књизи истог суда и може служити на даље као доказ у правном саобраћају.

Кривично дело навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. Кривичног законика чини онај који довођењем у заблуду наведе надлежни орган да у јавној исправи, записнику или књизи овери штогод неистинито што може да служи као доказ у правном саобраћају.

Код наведених чињеница и околности из којих произлази да је окривљени најпре сачинио изјаву лажног садржаја као и да је наведено потраживање М.Ш. измирено, те након тога на посебном папиру сачинио лажни текст овере потписа даваоца изјаве, да би фалсификовани потпис даваоца изјаве био оверен службеним печатом Општинског суда Нови Сад – Одељење у Беочину, у предмету Ов 1175/2009 од 10.05.2009. године, при чему је фалсификовао и потпис

референта овере и употребио лажни печат поменутог суда који је претходно израдио и користио у више наврата за прављење и других фалсификованих докумената, које лажне исправе је и предао Општинском суду у Новом Саду и на основу којих је тај суд донео цитирано решење о дозволи брисања заложног права на непокретностима које су биле предмет хипотеке, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају није било поступка овере нечег неистинитог у јавној исправи, записнику или књизи од стране надлежног органа који је доведен у заблуду од стране окривљеног, па је самим тим погрешан став првостепеног и другостепеног суда да се у описаним радњама окривљеног стичу законска обележја кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358. став 1. КЗ.

По оцени овога суда Врховни касациони суд налази да из чињеница и околности назначених под тачком 4. изреке првостепене пресуде – да је окривљени најпре сачинио наведене лажне исправе и потом их употребио као праве тако што их је предао надлежном суду ради доношења решења о брисању заложног права на непокретностима које су биле предмет хипотеке, произлазе законска обележја кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ, што се основано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Стога је Врховни касациони суд усвојио захтев браниоца окривљеног у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, и преиначио првостепену и другостепену пресуду у погледу правне оцене дела, тако што је противправне радње окривљеног описане под тачком 4. изреке првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ.

С обзиром на измењену правну оцену дела окривљеног описаног под тачком 4. изреке првостепене пресуде, Врховни касациони суд је одлучио о кривичној санкцији за то кривично дело и окривљеном за исто применом члана 54. КЗ, утврдио казну затвора у трајању од девет месеци, оценом конкретних околности извршења дела и отежавајућих и олакшавајућих околности из правноснажне пресуде, те му за продужено кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 2. КЗ у вези члана 61. став 5. КЗ и за кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. КЗ у вези члана 61. став 5. КЗ, за која је оглашен кривим правноснажном пресудом, задржао као утврђене казне затвора у трајању од по четири године, те га за наведена кривична дела у стицају осудио на јединствену казну затвора у трајању од 6 година и 11 месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 06.07.2009. до 12.03.2010. године, налазећи да ће се овом казном остварити сврха кажњавања из члана 42. КЗ у оквиру опште сврхе кривичних санкција из члана 4. став 2. КЗ.

Неосновано се, по оцени Врховног касационог суда у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, у односу на противправне радње окривљеног описане под тачком 1. и тачком 2. изреке првостепене пресуде наводима да је окривљени за једну радњу, која се врши према истом оштећеном, у оквиру једног животног догађаја оглашен кривим за два кривична дела, чија је правна квалификација условљена врстом

сувласничког односа на деловима непокретности, те да у конкретном случају, према ставу браниоца, постоји привидан идеалан стицај и да је стога у питању једно кривично дело.

Ово стога, јер иако из чињеничног описа кривичног дела датог под тачком 1. и тачком 2. првостепене пресуде произлази да је у питању један животни догађај Врховни касациони суд налази да се не ради о једној радњи извршења, што је услов за постојање привидног идеалног стицаја кривичних дела. Наиме, окривљени радње описане под тачком 1. изреке првостепене пресуде – продаја половине наведеног локала предузећу ДОО „В.“, предузима као одговорно лице и власник ДОО „Н. К.“, поступајући у намери да правном лицу - свом предузећу прибави противправну имовинску корист, док радње описане под тачком 2. изреке првостепене пресуде – продаја друге половине наведеног локала, врши као физичко лице, са намером да себи прибави противправну имовинску корист. Дакле, својство извршиоца и намера као субјективни елемент наведених радњи нису исти, па се самим тим, у конкретном случају и не може говорити о постојању једног кривичног дела, то су наводи захтева браниоца окривљеног да је на штету окривљеног правноснажном пресудом у односу на противправне радње окривљеног описане под тачком 1. и 2. изреке првостепене пресуде повређен кривични закон из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног А.П. у захтеву за заштиту законитости указује и то да је суд повредио Кривични закон и у односу на кривично дело из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 2. КЗ, описано под тачком 5. изреке првостепене пресуде, јер, према ставу браниоца дело за које се окривљени гони није кривично дело, већ се ради о грађанскоправном односу, имајући при том у виду да окривљени није оштећеном ништа лажно приказао, а да исказ сведока М.С. потврђује да код окривљеног није постојала намера за прибављање противправне имовинске користи. Изнетим наводима, се по налажењу овога суда, правноснажна пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, што у смислу члана 485. став 4. ЗКП, није дозвољен разлог због кога окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, па је захтев браниоца окривљеног у овом делу оцењен као недозвољен.

У захтеву бранилац окривљеног указује и то да правноснажна пресуда у односу на одлуку о кривичној санкцији нема разлоге, те да је на тај начин на штету окривљеног учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП. Међутим, ни ова повреда закона није разлог због којег окривљени, односно његов бранилац, могу поднети овај ванредни правни лек у смислу члана 485. став 4. ЗКП, па је захтев браниоца окривљеног и у овом делу оцењен као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП донео одлуку као у изреци пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Јанко Лазаревић,с.р.**